

ogsaa af alle Fjolleklassers Børn, og det forholdes sig saaledes, at ofte ere vore største Mænd udgaaede fra Hytterne".

Jeg finder, at det er stolte Ord, og jeg vilde ønske, at det samme kunde siges hos os. Ganske vist ved jeg, at Forfælleren ikke er saa stor, at alt er hvidt der og sort her; jeg ved nok, at ogsaa hos os er en Mængde store Mænd udgaaede fra Hytterne, men jeg ved ogsaa, at for at stige op fra Hytterne have de haft meget at kæmpe imod, og naar det er lykkedes dem, har det været ved privat Hjælp, ved Belgørenhed, eller ved at søge Hjælp af Legater og Stipendier, men i Sverige er der den store Forskel, at der er det deres Ret at nyde den højeste Skoleundervisning gratis; det er en væsentlig Forskel, og jeg vilde ønske, at vi kunde naa det samme hos os. Den svenske offentlige Skole bestaar af to Hovedled, paa den ene Side den egentlige Fjolle-skole, paa den anden Mellem-skolen og de højere Skoler, som derovre kaldes „läroverk". Fjolle-skolen skal jeg sige forholdsvis lidt om, den adskiller sig nemlig i Princippet næppe væsentlig fra vor, om den end i det store og hele vist nok staar paa et noget højere Standpunkt. Til dens Gjendommelighed hører dens talrige For-skoler; af Sveriges 10,000 Skoler er 46 pct. eller 4,582 For-skoler, hvor man altsaa giver Børnene den første Undervisning. Derved opnaar man jo den væsentlige Fordel, at den egentlige Fjolle-skole kun modtager Børn, som ere komne ud over de første Begyndelsesgrunde, saa at den altsaa kan give dem en langt grundigere Undervisning. Skoletiden i Sverige er fastsat til 8 Maaneder eller 34 $\frac{1}{2}$ Uge. Hvor lang Tid de Mæret igennem undervise daglig, ved jeg ikke, men der findes i Lov-givningen den Bestemmelse, at der ikke maa gives mere end 6 Timer daglig Undervisning. Her har jo i disse Dage været diskutert om Fagene i vor Fjolle-skole; af den højtærede Minister er der jo fremsat Forslag om, at der maa blive undervist i nogle flere Fag end hidtil, eller at nogle flere Fag maa blive obligatoriske i Almue-skolen, end det nu er Tilfældet; men fra forskellige Medlemmers Side her i Salen er der blevet ytret Betænkkelighed ved at gaa til saa mange Fag, idet man har sagt, at Almue-skolen skulde være enkel og ikke sprede Opmærksomheden over for mange Fag. Denne Tanke kan der jo være noget rigtigt i, men jeg, som jo særlig er vant til og kender Hystolerne, føler mig overbevist om, at de ytrede Betænkkeligheder have været overdrevne, og at Optagelsen af nogle flere Fag som Naturkundskab og andre, langt fra at virke

ødelæggende, tværtimod vilde virke oplivende og højnende paa Skoleundervisningen. Den Mening er man aabenbart ogsaa af i Sverige; og jeg skal nu nævne, hvilke Fag man der har indført som tvungne for Fjolle-skolen hele Landet over. Det er Kristendoms-kundskab, Moder-smaalet, Regning, Geografi, Historie, Naturkundskab, Geometri, Tegning, Sang, Gymnastik, og saa kan der endvidere optages Sløjd og et Undervisnings-fag, som vi slet ikke kende hos os, nemlig Hævebrug og Træplantning, i hvilken Anledning der, saa vidt det kan lade sig gøre, skal findes Haver ved de svenske Skoler. Der findes altsaa her ikke alene de Fag, Geografi og Naturkundskab, som den ærede Minister har foreslaaet, men ogsaa Geometri, formodentlig i en praktisk Form som Grundlag for Landmaaling. Ogsaa Tegning er et tvungen Fag i alle Landets Fjolle-skoler, og det vilde jeg gerne understrege; thi det er et Fag, som man fra en Side, som jeg kan siges at repræsentere her, nemlig fra Industriens og Haandværkets Side, næres et stærkt Ønske om at saa indført i alle vort Lands Skoler. Jeg tror ogsaa, at det vilde være til stor Nytte at indføre dette Fag, og det ikke alene for Haandværkernes Skyld, men jeg er sikker paa, at lige som det ærede Medlem nævnte, at Hovedønsket hos Folk omkring paa Landet var dette: „Gid vi havde lært at skrive bedre for os", saaledes vilde det ogsaa være en overordentlig stor Fordel for hele Livet, om der var givet dem en elementær Tegne-undervisning; den vilde sikkert i det praktiske Liv, ogsaa paa Landet, komme dem i høj Grad til gode. Det, som jeg altsaa vilde vise, er, at den svenske Almue-skole ikke har været bange for at optage endogsaa adskillig flere Fag, end Ministeren her har foreslaaet. Jeg skal nu nævne et Par andre Bestemmelser fra den svenske Skolelovgivning, som ogsaa have deres Betydning som Strejfløys over det, vi her have diskutert. Med Hensyn til Raldelsesmaaden, som der er blevet talt saa meget om, da er den i Sverige ganske overordentlig demokratisk. Derovre modtages Ansøgningerne og 3 af Ansøgnene indstilles af „Skoleradet", hvilket omtrent er det samme, som vi kalde Skolekommissionen; det bestaar nemlig af Præsten som født Formand og nogle af Menigheden valgte Medlemmer. De indstille altsaa 3 Kandidater, og den paagaeldende vælges saa af Sognets Beboere selv. Det er altsaa saa demokratisk en Ordning som vel muligt. Mulsker kendes ikke i den svenske Skole. Naar Forældrene forsamle deres Pligt og ikke lade deres Børn søge Skolen, kan